



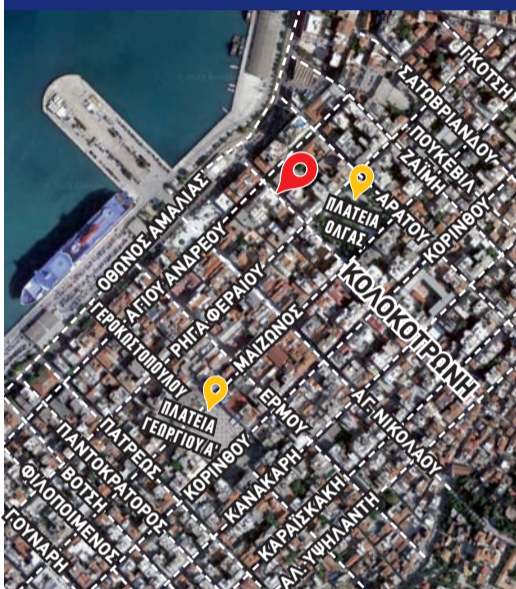
Επιμέλεια:
**ΚΩΣΤΑΣ
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ**

1821



Δρόμοι της φωτιάς

ΟΔΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ ΚΟΛΟΚΟΤΡΟΝΙ



ΟΝΟΜΑΤΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΟΔΟΥ: 1875



Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης είναι μεγάλη μορφή της Επανάστασης

Η εξάρτηση, τα όπλα κι άλλα προσωπικά αντικείμενα του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη, ο οποίος έγραψε τα εξής μετά την άλωση της Τριπολιτσάς: «Όταν έμβηκα εις την πόλιν, με έδειξαν τον πλάτανο εις το παζάρι όπου εκρέμαγαν τους Ελληνας. Αναστέναξα και είπα: "Αϊντε, πόσοι από το σόγι μου και από το έθνος μου εκρεμάσθηκαν εκεί", διέταξα και το έκοψαν»



Όπως έγινε σε όλες τις μάχες της Ελληνικής Επανάστασης στις οποίες ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης ήταν «παρών», έτσι και στη μάχη του Σαραβαλίου, ο Γέρος του Μοριά ήταν πραγματικός ηγέτης και ο εμπνευστής των Ελλήνων. Βασικά σημεία της μάχης ήταν ο Παλαιόπυργος και ο Νερόμυλος του Σαϊταγά



Στο επόμενο
**Γεώργιος
Καραϊσκάκης**

Θεόδωρος Κολοκοτρώνης Ο Γέρος... της Πάτρας!

Κατηγορήθηκε για εσχάτη προδοσία, αποκαταστάθηκε και πέρασε τα τελευταία χρόνια της ζωής του ως υπασπιστής και πιστός σύμβουλος του βασιλέα Οθωνα.

Ο ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ δεν ήταν απλά μια μορφή της ελληνικής Επανάστασης. Είναι η Επανάσταση! Υπό αυτήν την έννοια, λοιπόν, το όνομά του δεν θα μπορούσε να μην έχει περίοπτη θέση στους «Δρόμους της Φωτιάς», πόσω μάλλον... σε μια από τις κεντρικότερες οδούς της Πάτρας. Ναι, ο Κολοκοτρώνης έχει συνδέσει το όνομά του (και) με την πόλη μας. Για την ακρίβεια με το: «Εμένα με γνωρίζετε; Εγώ είμαι ο Κολοκοτρώνης, ακολουθείτε με και έχει ο Θεός!». Αλλά και με το: «Κάτω Ελληνες, κάτω, εδώ είναι ο Κολοκοτρώνης!».

ΠΟΤΕ ΕΙΠΩΘΗΚΑΝ όλα αυτά; Το έτος 1822. Και που ακριβώς; Στο Σαραβάλι, εκεί όπου ο Γέρος του Μοριά «μετέβαλεν την κατά την 9^η Μαρτίου ήταν των Ελλήνων εις νίκην».

ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ που ήταν κλεισμένοι στο Κάστρο της Πάτρας είχαν δύναμη 12.000 στρατιωτών. Στα τέλη Φεβρουαρίου άρρισαν τις λεπλάσιες, ενώ στις 2 Μαρτίου πολιόρκησαν τη μονή Γηροκομείου.

Ο ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ αρχικά είχε στρατοπεδεύσει στην Κάτω Αχαΐα, αλλά με τις επιθέσεις των Οθωμανών μετεγκαταστάθηκε στο Σαραβάλι, το οποίο αφενός ήταν οχυρή θέση και αφετέρου είχε ορατότητα στον κάμπο των Πατρών. Στις 9 Μαρτίου οι Τούρκοι, υπό τις οδηγίες των Μεχμέτ πασά και Γιουσούφ πασά, χτύπησαν ελληνικές θέσεις προς τα νοτιοανατολικά του Κάστρου, με τον Γέρο του Μοριά να παρατρπεί τον εχθρό και να στέλνει δυνάμεις εκεί όπου υπήρχε ανάγκη. Οι Τούρκοι που είχαν και αριθμητικά ανωτερότητα και υπεροχή στον οπλισμό, φάνηκαν αρχικά να κυριαρχούν, με τον Κολοκοτρώνη να πηγαίνει ο ίδιος στα μέτωπα για να τα ενισχύσει, αρχής γενομένης από την θέση Παλαιόπυργος, εκεί όπου ανέκτησε εν τέλει την κυριαρχία... κόντρα σε όλους και όλα!

ΓΡΑΦΕΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ο Σπυρίδων Τρικούπης για τον Γέρο του Μοριά: «Καθ' οδόν απήντησε τον (Γεώργιον Παπαδόπουλον) Λεχουρίτην, στελλόμενον προς αυτόν παρά του Ζαΐμη αγγελιοφόρον και τον συμπάρελαβε. Πλησιάσας δε προς τον Παλαιόπυργον, είδεν επάνωθεν του μικράν ελληνικήν σημαίαν και 15 Ελληνες κα-

- ☑ «Επήραμε κεφάλια διακόσια πενήντα. Τι έγιναν οι λαβωμένοι δεν ηξεύρω. Από τότε (οι Τούρκοι) δεν εξεμάκρυναν πίσω να πολεμήσουν». Το έγραψε ο ίδιος ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης για τη μάχη στο Σαραβάλι.
- ☑ Ο Κολοκοτρώνης γεννήθηκε στο Ραμνοβούνι Μεσσηνίας στις 3 Απριλίου 1770. Το αρχικό επώνυμο της οικογένειας ήταν Τζεργίνης.
- ☑ Το όνομα Θεόδωρος του το έδωσαν προς τιμήν του Ρώσου αξιωματικού Θεόδωρου Ορλώφ, ο οποίος κατά τη διάρκεια της Ορλωφικής επανάστασης είχε γίνει πολύ αγαπητός, εξιστορώντας συνεχώς στους Ελληνες την αρχαία τους δόξα.
- ☑ Ο πατέρας του θ. Κολοκοτρώνη, Κωνσταντής, σκοτώθηκε μαζί με δύο αδελφούς στον πύργο της Καστανίτσας στα Ορλωφικά.
- ☑ Ο θ. Κολοκοτρώνης είχε 4 παιδιά με την Αικατερίνη Καρούτσου, τον Γενναίο, τον Κωνσταντίνο, τον Πάνο (δολοφονήθηκε το 1824) και την Ελένη, ενώ απέκτησε έναν ακόμη γιο, τον (επίσης) Πάνο, εκτός γάμου, με τη Μαργαρίτα Βελισσάρη.
- ☑ Υπνέτησε στο Ρωσικό Ναυτικό και στον Βρετανικό στρατό, ενώ το 1818 μνημόνευσε στη Φιλική Εταιρεία και τον Ιανουάριο του 1821 ξαναγύρισε στη Μάνη για να προετοιμάσει την Επανάσταση δίπλα στον Πετρόμπεη Μαυρομυχάλη.
- ☑ Πρωταγωνίστησε στη νίκη στο Βαλτέτσι, στην άλωση της Τριπολιτσάς, στην καταστροφή της στρατιάς του Δράμηλη στα Δερβενάκια, κ.ά.
- ☑ Φυλακίστηκε και στον εμφύλιο πόλεμο και αργότερα επί Αναβασιλείας, όμως πέθανε αποκαταστημένος, με τον βαθμό του Στρατάρχη, μετά από γλέντι στα Ανάκτορα στις 4 Φεβρουαρίου 1843.

θημένους και θεωρούντας τα γενόμενα. "Ποιον έχετε αρχηγόν;", τους πρώτισε. "Τον Βαγγέλη Κουμανιώτη", απεκρίθησαν.

ΤΟΤΕ ΗΤΑΝ ΠΟΥ ΤΟΥΣ ΕΙΠΕ το ποιος ήταν, με τον Σπ. Τρικούπη να συνεχίζει: «Κατέβησαν οι 15, τον πκολούθησαν και έγιναν όλοι 17. Προχωρώντες έγιναν 50 και συμπάρελαβαν καθ' οδόν και τον Παρασκευά Πλαπούταν. "Σπίσε εδώ, Βαγγέλη", είπε τότε ο Κολοκοτρώνης, "την σημαίαν σου. Κι εσύ, Παρασκευά, σύρε και πιάσε το εμπρός της σημαίας του Βαγγέλη ασβεστοκάμινον". "Είναι ανοικτός ο τόπος και χανόμεθα", απεκρίθησαν οι περί τον Παρασκευά. "Μη φοβάσθε", επανέλαβεν ο Κολοκοτρώνης, "εγώ δεν σας αφήνω να χαθείτε, σας στέλνω βοήθειαν". Το όνομα του Κολοκοτρώνη ήτο πύργος δυνάμεως. Εγινεν ως έπει και κατελήφθη η κάμινος. Εμπροσθεν αυτής ήσαν 60 Τούρκοι έφιπποι και όρμησαν προς τους Ελληνες. Αλλ' οι Ελληνες αντέστησαν και διετήρησαν την θέσιν των. Ο δε Κολοκοτρώνης παρετήρησεν ότι το κέντρο του εχθρού ήτο δυνατόν και αδύνατοι αι πτέρυγές του. Διά τούτο, αφ' ου εθάρρυνε το κατά την κάμινον μικρόν σώμα, μετέβη μετά του σημαφόρου του Καραχάλιου και του υπασπιστού του Φωιάκου προς το άλλο μέρος, το κρατούμενον υπό των Τούρκων μέχρι της μάνας του νερού και εκραύγασεν, αποτεινόμενος προς τους επί των βουνών Ελληνες.

ΑΥΤΟ ΗΤΑΝ. Οι ενισχύσεις κατέφθασαν, οι Ελληνες πήραν θάρρος και άντεξαν ακόμη και τις οβίδες των Τούρκων! Ακολούθησε, όμως, κι άλλο τέχνασμα από τον Κολοκοτρώνη. Επίασε ένα ύψωμα και «αφ' ου εκύτταξε διά του τηλεσκοπίου (...) εκρότησε τας χείρας και εκραύγασεν: "Ετσάκισαν οι Τούρκοι, ετσάκισαν, πάρτε τους Ελληνες, πάρτε τους».

ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ στην πραγματικότητα δεν... τσάκιζαν, αλλά επικράτησε τέτοιος πανικός στις τάξεις τους από το θάρρος που πήραν οι Ελληνες, που υποχώρησαν στην Πάτρα! «Δεκαοκτώ εξ αυτών, εν οίς και ο κεχαγιάς (αναπληρωτής) του Μεχμέτ πασά, μη δυνηθέντες να καταφύγωσι και αυτοί εις την πόλιν, εκλείσθησαν εν τινι περιτειχίσματι, όπου εισπηδήσαντες ο Πλαπούτας και τινες των περι αυτόν τους εφόνευσαν».

Ο ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ της μάχης: Διακόσιοι και πλέον Τούρκοι νεκροί, μόλις 20 νεκροί και τραυματίες Ελληνες! Και κάπως έτσι ο Γέρος του Μοριά έγινε ο Γέρος... της Πάτρας!